

ผลงานสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ (ต.ค.๕๙ – เม.ย.๖๐)
(เพื่อประกอบคำชี้แจงเสนอของบประมาณ ปี ๒๕๖๑)

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนและบริหารยุทธศาสตร์กระทรวงพาณิชย์ในฐานะหน่วยงานกลไกหลักของผู้บริหารกระทรวงในการกำกับ ดูแล เร่งรัดและสนับสนุนส่วนราชการในสังกัดกระทรวงให้เป็นไปตามนโยบายและแนวทางที่กำหนด เพื่อให้เศรษฐกิจการค้าของไทยเติบโตก้าวหน้าอย่างยั่งยืน ด้วยวิสัยทัศน์กระทรวงพาณิชย์ที่ว่า **“พาณิชย์ยุคใหม่ : ฉับไว โปร่งใส มองไกล ใกล้ชิดประชาชน”** ขณะเดียวกันในฐานะหน่วยงานระดับกรมได้ดำเนินการภายใต้ภารกิจหลักและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ช่วงที่ผ่านมา ได้ดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

๑. การบริหารและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์กระทรวงพาณิชย์ ในฐานะกลไกขับเคลื่อนภายใต้การนำของผู้บริหารกระทรวง มีผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ในภาพรวมของกระทรวงที่สำคัญ อาทิ ขยายตลาดส่งออกเชิงรุกและการเจรจาการค้า ส่งผลให้การส่งออกเริ่มฟื้นตัว โดยระยะ ๔ แรกของปี ๒๕๖๐ ขยายตัวร้อยละ ๕ สูงสุดในรอบ ๔ ปี อีกทั้งตลาดหลักขยายตัวแทบทุกตลาด โดยเฉพาะตลาดการค้าชายแดน/ผ่านแดนไปยังกลุ่ม CLMV ขยายตัวถึงร้อยละ ๑๕ การดูแลสินค้าเกษตร สามารถระบายข้าวในสต็อกของรัฐอย่างต่อเนื่องจนใกล้หมดแล้วจำนวน ๑๒.๗ ล้านตัน มูลค่ากว่า ๑.๑๕ แสนล้านบาท และ สร้างเสถียรภาพราคาข้าวไม่ให้ราคาลดลงตามราคาตลาดโลก มันสำปะหลังมีราคาที่มีเสถียรภาพ ยางพารามีราคาปรับตัวเพิ่มขึ้น ฯลฯ ด้านการดูแลค่าครองชีพ แม้ว่าจะไม่สามารถลดภาวะค่าครองชีพที่อยู่ในระดับสูงได้มากนัก แต่ได้ดำเนินมาตรการอย่างเข้มข้นเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายและเน้นเสริมบทบาทผู้บริโภคในการฉลาดซื้อประหยัดใช้และเพิ่มทางเลือกที่ทั่วถึง ซึ่งผลของการป้องกันดังกล่าว ทำให้ระดับราคาขายปลีกโดยเฉลี่ยของสินค้าและบริการที่จำเป็นต่อการครองชีพในช่วงที่ผ่านมาอยู่ในระดับทรงตัว การพัฒนาธุรกิจและผู้ประกอบการ ผลจากการส่งเสริมในรูปแบบต่างๆ ส่งผลให้ความเชื่อมั่นของธุรกิจเริ่มกลับมา (ดัชนีภาวะธุรกิจ ณ ไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๐ มีค่าสูงขึ้นเป็น ๔๕) และได้รับรางวัลด้านการพัฒนาผู้ประกอบการทำการค้าออนไลน์ที่ดีที่สุดในโลก (WSIS Prize ๒๐๑๖) จากองค์การสหประชาชาติ จัดตั้งศูนย์บริการให้คำปรึกษาในทุกด้านที่เป็นงานส่งเสริมของกระทรวง และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ ส่งผลลดขั้นตอนการจดทะเบียนธุรกิจลงได้จาก ๕ ขั้นตอน ๒๕.๕ วัน เหลือเพียง ๓ ขั้นตอน ๒ วัน การนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาพัฒนา รวมถึงผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องซึ่งมีผลบังคับใช้แล้ว ๑๐ ฉบับ การดำเนินการเหล่านี้เชื่อว่าจะส่งผลให้การจัดอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจของประเทศ (EoDB : Ease of Doing Business) มีอันดับดีขึ้นในอนาคต (ปัจจุบันอยู่อันดับที่ ๔๖ ในปัจจุบัน)

๒. การพัฒนาเศรษฐกิจการค้าในภูมิภาค กระทรวงพาณิชย์ได้ปรับกลยุทธ์ในการทำงาน เชิงรุกในภูมิภาค เพื่อยกระดับการทำงานให้ตอบสนองปัญหาได้อย่างคล่องตัว โดยกำหนดให้มี “พาณิชย์ภาค” (Mini MOC) รวม ๖ กลุ่ม เป็นตัวแทนของกระทรวงพาณิชย์ในภูมิภาค โดยมีผู้บริหารจากส่วนกลางเป็นผู้ขับเคลื่อนและพัฒนาเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดได้เต็มศักยภาพ ภายใต้แนวคิดที่เน้น “ประสิทธิภาพ ฉับไว ใกล้ชิดประชาชน” ทำหน้าที่เช่นเดียวกับส่วนกลาง ทั้งนี้ ได้มีการเปิดตัวพาณิชย์ภาค โดยจัดงานมหกรรม “Mini MOC กับ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค” ซึ่งมีการมอบนโยบายในการทำงานที่ตอบสนองปัญหาได้อย่างรวดเร็ว มุ่งเน้นเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง และผู้บริหารระดับสูงที่รับผิดชอบแต่ละกลุ่มได้ลงพื้นที่เพื่อกำกับดูแลการทำงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีผลการดำเนินการที่สำคัญ อาทิ

- การดูแลและแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตร โดยขับเคลื่อนให้เกิดการเชื่อมโยงและซื้อขายระหว่างเกษตรกรและผู้ซื้อโดยตรงโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง และพัฒนาเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเอง เช่น จัดให้มีตลาดนัดข้าวเปลือก จัดจัดงานข้าวพระราชรัฐ และร่วมกับบริษัท ประชาธิปไตยรักสามัคคี (วิสาหกิจเพื่อชุมชน) รับซื้อข้าวจากชาวนากลุ่มเป้าหมายนาแปลงใหญ่ ส่งมอบข้าวคุณภาพให้โรงสีผลิตข้าวไทย

เพื่อแปรสภาพเป็นข้าวหอมมะลิ (ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นตันละ ๒,๔๕๐ บาท) เป็นต้น รวมทั้งติดตามสถานการณ์สินค้าเกษตรสำคัญอย่างใกล้ชิด อาทิ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน ยางพารา และกาแฟ และผลไม้ รวมทั้งแก้ไขปัญหาต่างๆ อาทิ ราคาสับปะรดตกต่ำ ปลายินล้นตลาด และไข่ไก่ล้นตลาด เป็นต้น

- การดูแลค่าครองชีพประชาชน ตรวจสอบติดตามและกำกับดูแลเพื่อให้มีปริมาณสินค้าเพียงพอ ไม่มีการฉวยโอกาส ผลการตรวจสอบพบว่าร้านค้าส่วนใหญ่มีการปิดป้ายแสดงราคาชัดเจน ถูกต้อง ปริมาณสินค้ามีเพียงพอต่อความต้องการ ลดภาระค่าใช้จ่ายโดยจัดงานธงฟ้าราคาประหยัด จัดงานธงฟ้าเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยภาคใต้ โครงการร้านอาหาร “หนูณิชย์พาชิม” โครงการ “ฉลาดซื้อ ประหยัดใช้” เป็นต้น

- การส่งเสริมการประกอบธุรกิจการค้าและการตลาด โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดงานแสดงสินค้าและนำผู้ประกอบการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าและเจรจาจับคู่ธุรกิจการค้า ส่งผลให้มีมูลค่าการค้าจำหน่ายเบื้องต้นกว่า ๔๐ ล้านบาท ก่อนจะมีการขยายผลต่อยอดต่อไป และเจรจาความร่วมมือและลงนามบันทึกความตกลงรวม ๑๐ ฉบับ/คู่สัญญา และมีการสั่งซื้อสินค้าล่วงหน้ารวม ๓๙ ล้านบาท อาทิ งานตลาดนัดชายแดน “AMNAT CHAROEN ASEAN Trade Link” งาน “มหกรรมนวัตกรรมสุขภาพ และผู้สูงอายุ” งาน “มหกรรมสุดยอดของดีจังหวัดร้อยเอ็ดสู่ครัวโลก” และเจรจาจับคู่ธุรกิจการค้า (ลงนาม MOU รวม ๑๐ คู่สัญญา มูลค่ากว่า ๓๙ ล้านบาท) งานแสดงสินค้าอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง ร่วมกับบริษัทประชารัฐสามัคคีนนทบุรี จัดงาน “นนทบุรีนำของดีสู่ ๔ ภูมิภาค” รวม ๒ ครั้ง งาน “มหกรรมข้าวหอมมะลิอีสานใต้” และงาน ESAN Borders Trade Fair ร่วมกับสำนักงานท่องเที่ยววิภาจัดงาน “คาราวานท่องเที่ยวของดินครลำปาง” และมีการเจรจาจับคู่ธุรกิจการค้าระหว่างผู้ประกอบการ ๓ ประเทศ (ไทย-ลาว-เวียดนาม) ๙ จังหวัด รวม ๒๖ ฉบับ มูลค่า ๑๕๐ บาท การจัดงานตลาดนัดเชื่อมโยงการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน การร่วมมหกรรม OTOP SMEs FAIR มีมูลค่ากว่า ๑๖ ล้านบาท เป็นต้น

- การส่งเสริมความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานราก (Local Economy) โดยผลักดันตลาดท้องถิ่นเชื่อมโยงการท่องเที่ยว ส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมในท้องถิ่น มีตลาดท้องถิ่นและตลาดในรูปแบบใหม่ เช่น ตลาดต้องชม ตลาดสินค้าเฉพาะหรือตลาดแม่เหล็ก (Magnet Market) อาทิ ตลาดทุเรียน ฯลฯ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่นโดยเครือข่ายธุรกิจบิสคลับ (MOC Biz Club) ซึ่งมีอยู่ทุกจังหวัด รวมทั้งส่งเสริมให้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ทุกจังหวัด ทั้งนี้ จะเปิดตลาดแม่เหล็ก ๖ แห่งใน ๖ จังหวัด (เชียงใหม่ ภูเก็ต จันทบุรี สงขลา ชลบุรี และอุดรธานี) ซึ่งเป็นตลาดที่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ตลาดกลางสินค้าเกษตร โดยเน้นพัฒนาให้เป็นตลาดผักและผลไม้ ในพื้นที่จังหวัดชายแดน ๖ แห่ง ที่มีการซื้อขายสินค้าผลไม้ผ่านตลาดดังกล่าวแล้ว รวม ๓ สัญญา มูลค่าประมาณ ๗ ล้านบาท และตลาดออนไลน์ (e-Commerce) โดยพัฒนาผู้ประกอบการร่วมกับสถาบันพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ (New Economy Academy : NEA) ให้สามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้กับธุรกิจเพื่อสร้างมูลค่าได้มากยิ่งขึ้น

- การพัฒนาเศรษฐกิจการค้าจังหวัดชายแดนใต้ ได้ดำเนินโครงการ “พัฒนาเศรษฐกิจการค้าจังหวัดชายแดนภาคใต้” เพื่อสร้างโอกาสขยายตลาด และส่งเสริมตลาดสินค้าในพื้นที่ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย เสริมสร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่ ๗ อำเภอหลัก ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีสินค้าและบริการที่เป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น โดยได้จัดกิจกรรมด้านการตลาดรวม ๕ ครั้ง มีผู้ประกอบการเข้าร่วมกิจกรรมรวม ๓๕๐ ราย ยอดจำหน่ายสินค้าในงานกว่า ๑๕ ล้านบาท ได้แก่ งาน “ของดีแดนใต้” งาน “ถนนคนเดิน เทียวเพลินเมือง โก-ลก” งาน “ถนนคนเดิน เพลินเมืองเก่าปะกาจันอ (Pattani Old City)” รวม ๒ ครั้ง และงาน “เทศกาลอาหารจานเด็ด สุโขทัยโลก”

๓. การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างการจัดการด้านเทคโนโลยี และการสื่อสาร โดยพัฒนาระบบ “Single Sign-On” เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดสามารถ เข้าถึงระบบงานให้บริการทั้งหมดของกระทรวงพาณิชย์ (ซึ่งแต่เดิมแยกออกจากกันในแต่ละกรม) ทำให้ผู้รับบริการ ในพื้นที่ได้รับสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น สำหรับส่วนกลางมี “ศูนย์บริการประชาชนกระทรวงพาณิชย์” ที่ให้บริการ แบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว รวมถึงพัฒนาการบริการรูปแบบต่างๆ ที่เน้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) มาใช้ เช่น แอปพลิเคชัน เว็บไซต์ (ผู้มาใช้บริการดังกล่าวรวม ๑๓,๓๕๐ ครั้ง) นอกจากนี้ ยังมีแผนการพัฒนาระบบ ศูนย์ข้อมูลกลางของสำนักงานพาณิชย์จังหวัด เพื่อนำข้อมูลมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติราชการทั้งในส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค รวมทั้งเผยแพร่แก่ประชาชนผู้มาใช้บริการ และสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การค้าในภูมิภาค (Local Economy) โดยมีข้อมูลที่สำคัญ เช่น ภาวะเศรษฐกิจการค้า ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ดัชนีเศรษฐกิจการค้าจังหวัด สถานการณ์สินค้าเกษตร สินค้าอุปโภคบริโภค และข่าวประชาสัมพันธ์จาก กระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น

๔. การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรและการป้องกันปราบปรามการทุจริต เพื่อรองรับ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจยุคใหม่ และเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับข้าราชการที่จะไปปฏิบัติราชการในต่างประเทศ และในส่วนภูมิภาค โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นแก่ข้าราชการรวม ๑,๙๐๕ ราย ร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกโดยส่งบุคลากรได้รับการอบรมหลักสูตรๆ ต่าง อาทิ การจัดทำแผนฝึกอบรม เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาผู้นำคลื่นลูกใหม่ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการรณรงค์และ เสริมสร้างจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและพระ บรมราชาชาต ร.๙ มาเป็นหลักในการบริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต สร้างความเชื่อมั่นแก่สาธารณชน โดย จัดกิจกรรมต่างๆ และการมีส่วนร่วมในการปลูกจิตสำนึกต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐแก่ เจ้าหน้าที่ที่รวม ๒,๖๒๐ ราย

กฤษฎาศาสตร์และแผนงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
๖ มิถุนายน ๒๕๖๐
๑๕.๐๐